No. 114. ZATURDAG 25 SEPTEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe brengen ter algemeene kennis, dat Maandag den 27 dezer maand de Provinciale kunstweg tusschen Assen en Rolde geheel weder ten gebruike van het publiek zal worden opengesteld.

Assen den 22 September 1858.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen door deze ter kennis van de Besturen en Ingezetenen der belanghebbende gemeenten in deze Provincie:

a. dat door den raad der gemeente Zuidwolde is besloten de voor de aldaar bestaande voor- en najaars veemarkten bepaalde dagen, zijnde de laatste Vrijdag in de maand April en de derde Vrijdag in de maand October, in dier voege te veranderen, dat voortaan de voorjaars veemarkt op den eersten Woensdag in de maand Mei en de najaars-veemarkt op den tweeden Woensdag in de maand October gehouden worde; en

b. dat wanneer bij de bedoelde Besturen of ingezetenen daartegen bezwaren mogten bestaan, die bezwaren alsdan vóór den 10den October aanstaande aan Gedeputeerde Staten schriftelijk zullen kunnen worden kenbaar gemaakt.

Assen den 22 September 1858.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorziter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen ter algemeene kennis, dat tengevolge van het ontstaan der longziekte bij twee der runderen van J. KOLLEN aan de Pijlebrug, de kring, binnen welken, volgens daarvan in de *Drentsche Courant* van 21 Augustus ll. geplaatste bekendmaking, in de gemeenten Havelte en Ruinerwold de runderen, stallen en weiden voor besmet worden gehouden, in dier voege is uitgebreid, dat thans daarin mede zijn begrepen de kadastrale perceelen der gemeente Havelte, sectie G no. 318 tot en met 350, no. 512 tot en met 519, no. 366 tot en met 368 en dat gedeelte van no. 408, 't welk een gedeelte van den stouwdijk uitmaakt en gelegen is tusschen de Hoofdvaart en de perceelen nos. 636 en 625.

Assen den 22 September 1858.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt ter algemeene kennis:

1o. dat de 237e STAATSLOTERIJ van *negen honderd negentig duizend gulden*, gearresteerd den 15 dezer, bestaat uit 20.000 loten, 10.000 prijzen en 2 premien;

2o. dat de bepalingen, vervat in het Reglement betrekkelijk de Loterij, gearresteerd den 13 October 1812, in volle kracht blijven, behoudens de verordeningen, voorkomende in de Koninklijke besluiten van den 5den November 1818, no. 37 (Staatsblad no. 37). 13 November 1827, no. 145 (Staatsblad no. 50) en no. 146, 6 Januarij 1831, no. 68 (Staatsblad no. 2). 27 September 1856, no. 42 (Staatsblad no. 90), 12den September 1857, no. 82 (Staatsblad no. 107) en van den 19den Augustus 1858 no. 63 (Staatsblad no. 64);

3o. dat door de Collecteurs en gedelegeerden bij het verkoopen of verhuren van geheele loten of gedeelten van dien, niet meer mag gevorderd worden dan:

Bij verkoop van doorgefourneerde loten.

Voor de	heele	loten	f 69 00
〃 〃	halve	〃	34 50
〃 〃	vijfde	〃	13 80
〃 〃	tiende	〃	6 90
〃 〃	twintigste	〃	3 45

Bij verkoop van klassikale loten.

Voor de eerste klasse.			*Voor de tweede klasse.*		
Voor heele	loten	f 14 00	Voor heele	loten	f 26.00
〃 halve	〃	7.00	〃 halve	〃	13.00
〃 vijfde	〃	2.80	〃 vijfde	〃	5.20
〃 tiende	〃	1 40	〃 tiende	〃	2.60
〃 twintigste	〃	70	〃 twintigste	〃	1.30

Voor de derde klasse.			*Voor de vierde klasse.*		
Voor heele	loten	f 40 00	Voor heele	loten	f 56.00
〃 halve	〃	20 00	〃 halve	〃	28.00
〃 vijfde	〃	8 00	〃 vijfde	〃	11 20
〃 tiende	〃	4 00	〃 tiende	〃	5.60
〃 twintigste	〃	2.00	〃 twintigste	〃	2.80

Bij verkoop voor de vijfde of laatste klasse.

De f 2 Premie daaronder begrepen.

Gedurende de 1ste *en* 2de *week.*			*Gedurende de* 3de *en* 4de *week.*		
Voor heele	loten	f 71.00	Voor heele	loten	f 80.00
〃 halve	〃	35 50	〃 halve	〃	40.00
〃 vijfde	〃	14 20	〃 vijfde	〃	16 00
〃 tiende	〃	7.10	〃 tiende	〃	8.00
〃 twintigste	〃	3 55	〃 twintigste	〃	4 00

Zullende diegenen, welke de hiervoren bepaalde prijzen hebben voldaan, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klasse waarvoor het bestemd was, hun fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen gelijk bij dit plan is vastgesteld, namelijk:

Voor de tweede klasse.				*Voor de derde klasse.*			
Heele	loten	met	f 12.00	Heele	loten	met	f 14 00
Halve	〃	〃	6 00	Halve	〃	〃	7.00
Vijfde	〃	〃	2 40	Vijfde	〃	〃	2.80
Tiende	〃	〃	1.20	Tiende	〃	〃	1 40
Twintigste	〃	〃	0.60	Twintigste	〃	〃	0.70

Voor de vierde klasse.				*Voor de vijfde of laatste klasse,* de f 2 premie daaronder begrepen.			
Heele	loten	met	f 16 00	Heele	loten	met	f 15.00
Halve	〃	〃	8 00	Halve	〃	〃	7.50
Vijfde	〃	〃	3 20	Vijfde	〃	〃	3 00
Tiende	〃	〃	1 60	Tiende	〃	〃	1 50
Twintigste	〃	〃	0.80	Twintigste	〃	〃	0.75

Bij verhuring.

Voor de eerste klasse			*Voor de tweede klasse.*		
Voor heele	loten	f 4 00	Voor heele	loten	f 8 00
〃 halve	〃	2 00	〃 halve	〃	4 00
〃 vijfde	〃	0 80	〃 vijfde	〃	1.60
〃 tiende	〃	0.40	〃 tiende	〃	0.80
〃 twintigste	〃	0.20	〃 twintigste	〃	0.40

Voor de derde klasse.

Voor heele	loten	f 10 00
〃 halve	〃	5 00
〃 vijfde	〃	2.00
〃 tiende	〃	1.00
〃 twintigste	〃	0 50

Zijnde verder de loten en gedeelten van dien voor de vierde en vijfde klassen a l l e e n in k o o p verkrijgbaar.

4o. Dat bij Resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien, van den 15den September 1858, no. 6, het volgende bepaald is:

De collecte der 237ste loterij, zal ten kantore van den Directeur der Staats-Loterij te 's Gravenhage op de Lange Beestenmarkt, worden geopend op Maandag den 11den October 1858 en worden gesloten op Zaturdag den 23sten derzelfde maand.

De trekking van de onderscheidene klassen der loterij, zal geschieden v e e r t i e n dagen de eene na de andere: die van de eerste klasse zal plaats hebben en geheel moeten afloopen op den 8, 9, 10 en 11 November 1858.

Die van de tweede klasse op den 22, 23, 24 en 25 November 1858.

Die van de derde klasse op den 6, 7, 8 en 9 December 1858.

Die van de vierde klasse op den 20, 21, 22 en 23 December 1858.

Die van de vijfde of laatste klasse op den 3, 4, 5, 6 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 en 28 Januarij 1859; terwijl de laatste 100 nommers op Zaturdag den 29sten Januarij 1859 zullen getrokken worden.

Assen den 20 September 1858.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

24 Sept.

Er is groot gebrek aan nieuws; de groote buitenlandsche bladen vullen hunne kolommen meestal met redeneringen en beschouwingen over reeds bekende feiten, of disschen hetgeen zij reeds eenmaal aan hunne lezers hebben voorgezet, wederom in andere schotels en met eene andere saus, op.

Eindelijk weet men op hoeveel de Keizer van China den raad komt te staan, om de „roode barbaren" de horens te laten zien.

Engeland en Frankrijk ontvangen elk 15 en de Engelsche kooplieden gezamenlijk ook 15 millioen francs. Alzoo betaalt de Keizer het gelag met ongeveer twee en twintig millioen Hollandsche guldens.

Maar Zijne Hemelsche Majesteit ontvangt ook iets terug en wel het Grootkruis van het legioen van eer en de Wladimir-orde. — althans men zegt het en voegt er bij, dat de ijdele Monarch, die beide lintjes voor die millioenen niet te duur acht.

Er zijn echter ook, die nog geen geloof hechten aan dat decoreren van den Keizer. Waarmede hij die onderscheiding *verdiend* zou hebben, weet trouwens niemand te zeggen, indien het althans niet is door haastig de vlag te strijken en te roepen: „ik geef mij over!"

Maar — Keizer *Napoleon* is toch begonnen met belooningen te geven aan hen die zich in de Chinesche kwestie verdienstelijk maakten. Hij benoemde zijn gezant baron *Gros* tot lid van den Senaat, eene zeer eervolle en eene uiterst voordeelige betrekking.

Wie weet dus wat er gebeurt, ja wie weet of de Chinesche Keizer niet te Parijs komt, zooals bijkans alle Europesche Vorsten deden.

Het berigt, dat het leven van den Koning van Napels door een complot was bedreigd, blijkt onwaar te zijn, maar nu zegt men weder, dat Z. M. afstand wil doen van den Kroon. 't Is te dikwijls gezegd en de tijd heeft het eens ook gelogenstraft, om er nu onvoorwaardelijk geloof aan te hechten.

Zeker is het echter, dat Z. M. niet gerust is te midden zijner onderdanen en dat maakt eene kroon waarlijk niet zeer begeerlijk.

Te Padua werden dezer dagen eenige studenten voor den regter getrokken, omdat zij eene plegtige mis lieten lezen voor de rust der ziel van *Orsini*, den „bommenman", en daarbij wanordelijkheden plaats hadden. De jongelieden, stoutmoedige leden van het jonge Italie, werden verdedigd door vier van de voornaamste advocaten uit Venetie, en dat maakte hunne zaak tot banket voor de *democratie*, maar zij mogten er niet van proeven. De justitie liet pleiten met *gesloten deuren*. Dat geeft geen goed denkbeeld van de justitie te Padua en van de zaak der autoriteit tegen die der vrijheid. Intusschen, drie der beschuldigden werden vrijgesproken en een veroordeeld tot gevangenisstraf van vijf maanden.

't Kind had dus een vrij zachten dood.

Of de acte van beschuldiging en de pleidooijen ook door de pers zullen worden openbaar gemaakt?

In Italie niet, maar elders zou men tal van uitgevers vinden, die daartoe hunne persen gaarne zouden leenen.

Zij zouden goede rekening maken!

De kamer van koophandel te Napels, die, zoo schrijft men en wij ontkennen het niet, alleen uit *omkoopbare* regters bestond, ondergaat eene hervorming.

Dat is goed, maar is niet zoo sterk te prijzen als het laten bestaan van *zulk* een collegie, gedurende ettelijke jaren, een schandelijk feit zou mogen heeten.

Maarschalk *O'Donnell* marcheert voorwaarts op den weg der vrijheid, overtuigd als hij is, dat hij dáár alleen vrienden vindt, die het wél met hem meenen. De ultramontaansche partij wil van hem wel concessiën ontvangen, maar er niet erkentelijk voor zijn, en zij zou, wat hij ook voor haar mogt doen en wat hij ook mogt belooven, hem uit den voorzittersstoel ligten, zoodra er maar gelegenheid voor was. De overtuiging daarvan zal hem dwingen, om met kracht het operatie-mes te zetten in alles wat Spanje's bloei hindert.

't Zal velen zeer doen, maar hij zal toch geprezen en ondersteund worden door allen, die het wèl meenen met hun Vaderland.

Men schrijft uit Weenen, dat aldaar sedert eenigen tijd geruchten loopen over eene nieuwe indeeling van Oostenrijk in bisschoppelijke diocesen en over eene vermeerdering daarvan tot 93. Van eene geloofwaardige zijde wordt, althans het laatste, tegengesproken; er is meer sprake van eene vermindering dan van eene vermeerdering der diocesen. Er heerscht groot gebrek aan jongelieden, die lust hebben om zich aan den stand van Catholiek priester te wijden. Reeds sedert eenige jaren was dit het geval, maar nimmer werd het meer gevoeld dan nu, en dit geeft aanleiding tot ernstig nadenken. De oorzaak, waarom het jongere geslacht zoo weinig geneigd is om de seminariums te bezoeken, ligt in de zware eischen en gestrenge voorwaarden, die den jongelieden aldaar gesteld worden. Over de kloosters zweeft voortdurend de kloosterreform, en men kan niet voorzien, hoe gestreng de kloostertucht in de toekomst drukken zal. In de onzekerheid, welk lot hun daar wacht, begeven zich slechts weinigen meer in de kloosters, terwijl de stand van de wereldlijke priesters ongemeen bezwaarlijk is en zeer karig beloond wordt; men vindt vele jonge geestelijken, die 20 jaren op een armoedig dorp met een inkomen van 3 a 400 gulden leven moeten, zonder uitzigt op eenige verbetering in hun lot. Ook zij toch, die zich geroepen gevoelen hun leven aan de zielezorg te wijden, hebben noodzakelijke behoeften, die vermeerderen hoe ouder men wordt.

Dit gebrek aan jongelieden, die zich aan den geestelijken stand wijden, brengt de Regering reeds in verlegenheid. Er hebben namelijk reeds verschillende kloosters, op welke de verpligting rust, om te voorzien in het onderwijs op de gymnasien, aan het Ministerie het verzoek gerigt, om haar van die verpligting te ontheffen, daar zij, uit gebrek aan personeel, niet in staat zijn in dat onderwijs te voorzien.

Alleen de Jezuiten klagen niet over de afneming van hun aantal priesters; het is verbazend hoe snel en gemakkelijk zij aanwerven (recrutiren), hoe snel zij de middelen weten te vinden, om zich uit te breiden. Naauwelijks hebben zij in Kalksburg, bij Weenen, het grootsche opvoedings-instituut gesticht, dat meer dan 200.000 gulden gekost heeft, of eene tweede dergelijke inrigting zal in Neder-Oostenrijk worden gevestigd; reeds hebben zij een uitgestrekt grondbezit daartoe aangekocht en met baar geld betaald.

De Paus is, naar men verzekert, zeer tevreden met de wending, welke de zaken in China hebben genomen, en heeft de Fransche Regering doen gelukwenschen met de openstelling van dat rijk voor de christelijke zendelingen.

Op grond der brieven van onderscheidene instellingen van openbaar onderwijs in Belgie, zullen zich omstreeks 8000 kweekelingen bij gelegenheid der Septemberfeesten naar Brussel begeven. Zij zullen op kosten der stad ontbijten, terwijl het middagmaal door de regering zal worden betaald. In weêrwil van de herhaalde aanvallen der klerikale dagbladen, schijnt de geestelijkheid er althans openlijk niet tegen gestemd te zijn. Immers het gastmaal heeft 25 dezer plaats; dit is Zaturdag, en desniettemin hebben de geestelijken geene zwarigheid gemaakt, de genoodigde kweekelingen dispensatie te verleenen tot het eten van vleesch. Het geheele plan zal dus, denkt men, goed gelukken, en den koning verwacht men stellig bij de feesten te Brussel terug.

De loop van den tweeden Europeesch-Amerikaanschen onderzeeschen telegraaf zal, volgens het bekend gemaakte plan zijn, als volgt: Station in Engeland Plymouth, van daar op kaap Finisterre, met eene vereeniging der lijn van Bordeaux en het zuiden van Frankrijk. Alsdan zal de draad over kaap Rocco naar Lissabon loopen, vervolgens naar de Azorische eilanden, en San Miquel aandoen. Van Flores zal hij door den Atlantischen Oceaan naar Boston (in de Vereenigde Staten) of naar Bermuda loopen en vervolgens naar Kaap Hatteras in Noord-Carolina. Volgens dit plan zullen Engeland, Frankrijk, Spanje en Portugal in regtstreeksche gemeenschap met elkander en met het Noord-Amerikaansche vasteland worden gebragt. Bovendien zal er een tak gelegd worden in de nabijheid van Lissabon tot Gibraltar, en van daar naar Malta. Dit gevoegd bij die lijnen ten Oosten van Malta, waarvoor de koncessie reeds verkregen is, zal de telegrafische verbinding tusschen Engeland en het Indische rijk voltooijen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Den 23 dezer heeft de heer *van Reenen* het voorzitterschap der Tweede Kamer aanvaard.

Het ontwerp-adres op de troonrede is jl. Donderdag door de commissie aan de Kamer ingezonden; het luidt aldus:

De Kamer begroet dankbaar de heugelijke omstandigheid van het intreden van den Prins van Oranje, den beminden kroonprins, in het staatkundig leven. De Kamer wenscht intusschen aan den koning gezondheid en kracht toe, om voortdurend zijne zorgen te kunnen wijden aan de bevordering van het heil van Nederland. De voortdurende goede verstandhouding met alle mogendheden kan zeker dienstbaar worden gemaakt aan de opheffing van elke belemmering die in 't handelsverkeer met andere volken bestaat. De kamer wenscht, dat de maatregelen tot verbetering van den inwendigen toestand der Overzeesche bezittingen met goeden uitslag zullen worden bekroond. De leden gevoelen de verpligting der Wetgevende Magt, om den voorspoed van 't Vaderland aan te wenden niet alleen tot ijverige voltooijing der ontwikkeling onzer staatsinstellingen maar ook ter bevordering van het algemeen welzijn. De kamer zal daartoe met hare beste zorgen medewerken. De kamer geeft gaarne de verzekering van hare innige verknochtheid aan het koninklijk huis, en ten slotte de hoop te kennen, dat door gemeen overleg deze zitting weder de gewenschte vruchten voor 't vaderland zal dragen."

Door den minister van financien zijn de begrootingswetten aangeboden. De minister behandelde in zijne bij deze gelegenheid gehouden rede:

1o. De buitengewone behoeften voor: *a.* de vrijmaking van slaven. Het beginsel van vergoeding is billijk gesteld en zal over vijf jaren worden omgeslagen: *b.* de spoorwegen. Het bedrag der ondersteuning voor de Nederspoorwegen is bekend; nopens dat voor de Zuiderspoorwegen duren de onderhandelingen voort; *c.* de Maatschappij van Weldadigheid. Te ondersteunen gelijk de beide vorige punten, niet door verhooging van belastingen, maar uit batige sloten enz.

2o. Het bedrag der koloniale baten uitgetrokken op de begrooting voor 1859. Dit zal ruim 9½ millioen gulden zijn; zijnde dus veel minder dan thans (14½ millioen).

3o. Het belastingstelsel. De Regering is voornemens voorstellen te doen: tot afschaffing van accijns op de brandstoffen; verbetering van dien op het geslagt en gelijkmatige heffing der grondbelasting naar het kadaster; wijziging van het successieregt, door vereeniging van de opcenten met de hoofdsom; en eindelijk geheele herziening van het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer.

4o. De begrooting voor 1859. Eenige hoofdstukken zijn hooger, andere tot minder bedrag uitgetrokken. Dat voor oorlog zal f 20,000 minder zijn; dat voor binnenlandsche zaken hooger, ten gevolge van de kosten voor het onderwijs. Het totaal der uitgave zal 13 ton gouds minder dan voor 1858 zijn.

5o. Heeft de minister zijne denkbeelden bloot gelegd omtrent de voorziening in de behoeften van eenige gemeenten. De in te dienen ontwerpen tot afschaffing van belasting zijn afhankelijk van de beslissing der Kamers over de spoorwegen. Bij uitbreiding dezer laatsten, tegen de inzigten der Regering, zoude deze geene belasting-vermindering kunnen voorslaan.

Reeds zijn ingekomen wetsontwerpen betreffende de quarantaine, tot de herziening van de bepalingen omtrent de kiesdistricten en tot wijziging van het belastingstelsel. Het ontwerp tot wijziging der zegelwet is nog in behandeling.

Waterhoogte. Arnhem, 22 Sept. 0 93. El; † AP. 7.88 Gev. 5 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 22 Sept. 5 voet 10 duim Rijnlands.

— Men verneemt, dat Z. M. de Koning bij het verlaten van de zaal der Tweede Kamer, na de opening der zitting op ll Maandag, eenige oogenblikken heeft verwijld voor het thans in de antichambre geplaatst tableau, bevattende de namen der afgevaardigden ter Staten-Generaal, gedurende het tijdvak van 1576 tot 1796. Z. M. de Koning heeft zich met de commissie daarover met belangstelling onderhouden en opgave der namen van de vervaardigers gevraagd. Gelijk men weet, is deze lijst opgemaakt aan het rijksarchief, door en onder leiding van den rijksarchivaris, den heer *Bakhuizen van den Brink*, die ze als echt heeft gewaarmerkt, is zij in gothisch schoonschrift gebragt door den heer *D. W. Roobol*, commies bij het ministerie van financien, en is het cadre gebeeldhouwd door den heer *Botermans*, die zich reeds door meer soortgelijke kunstwerken heeft doen kennen.

's Hertogenbosch, 21 Sept. Een hevige brand, die niet minder dan 7 woningen in de asch legde, heeft gisteren avond het naburige Engelen geteisterd. Gedurende den geheelen dag had in het dorp de grootste vreugde geheerscht, ter gelegenheid dat de burgemeester, de heer *F. van Calker*, 25 jaren die betrekking bekleedde, toen circa 8 ure in diens woning de brand werd ontdekt. Spoedig deelde hij zich aan de belendende huizen mede, en ondanks alle aangewende pogingen, is men hem niet eerder meester kunnen worden, dan nadat 7 woningen met een gedeelte van hunne inboedels waren vernield. De oorzaak van dit onheil wordt toegeschreven aan het onvoorzigtig omgaan met vuurwerk, dat ter eere van den jubilaris werd ontstoken; doch er zijn een aantal andere gissingen, zoodat het hoogst moeijelijk is de ware aanleiding mede te deelen. Aan kwaadwilligheid valt intusschen niet te denken.

Zutphen, 21 Sept. De jagt heeft op nieuw een slagtoffer geëischt. Tusschen deze stad en het naburige Voorst, gaf zij voor een paar dagen aanleiding tot een ongeluk, dat eene achtenswaardige familie in rouw heeft gedompeld en algemeene deelneming heeft verwekt. De heer *Kr.*, oud 19 jaar, oudste zoon van den eigenaar eener aanzienlijke fabriek, was met een arbeider zijns vaders op de jagt. Bij het overspringen eener sloot, reikt hij zijn geweer aan den arbeider over. Deze, die bereids over de sloot was gekomen, neemt het vuurwapen aan en geeft het weinige oogenblikken daarna zijnen jeugdigen meester, zoodra deze de sloot is overgesprongen, terug. Onderwijl drukt de arbeider onwillekeurig op den haan, en het geweer, dat geladen was, gaat af en treft den heer *Kr.* in de dij, waardoor eene breede wonde ontstaat, die ondanks de spoedig daarop door een ervaren geneesheer uit deze stad aangewende hulp, nog denzelfden dag den dood tengevolge heeft gehad.

Sneek, 21 Sept. Van den 11den tot en met den 17 dezer zijn in de provincie Friesland 38 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt; bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert 1 Jan. dezes jaars 3636.

Zwolle, 23 Sept. Wij vernemen, dat op den stal van den veehouder G. N., woonachtig buiten de Kamperpoort in de groote baan alhier, de besmettelijke longziekte is uitgebroken. Van gemeentewege zijn maatregelen genomen tot voorkoming van verdere verspreiding der ziekte.
Prov. Ov. Ct

Genemuiden, 21 Sept. De publieke veilingen der alhier jaarlijks uit Groningen en Friesland aangevoerd wordende russchen zijn thans afgeloopen. In vergelijking met vorige jaren was de aanvoer gering en waren de koopers, zoo van elders als uit deze gemeente, menigvuldig, 't welk dan ook ten gevolge had, dat de prijzen buitengewoon hoog waren.

Met graagte werd er beloofd:

voor groene russchen tot 15 cents per bosje of f 3 75 het partje
" korte zwarten " 25 " " " " f 6.25 " "
" lange zwarten zelfs " 50 " " " " f 12.50 " "

zijnde een prijs, die voor zoover menschen heugt, hier niet is besteed. *Id.*

Wanneperveen, 22 Sept. Hebben de verveeners in onze omstreken ten vorigen jare door het breken der turf ten gevolge der sterke droogte aanzienlijke schade geleden, in dezen zomer werd daarvoor door velen wijsselijk gezorgd, door namelijk de te veld staande turf vroeger in de schuren te bergen of op andere wijze tegen de hitte der zon te beveiligen. Het gevolg dezer handelwijze is voor den veenman allezins gunstig, ofschoon de turf natuurlijk niet zóó droog is als in het vorige jaar. *Id.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Joseph Husson, schoenmaker, oud 28 jaar, sedert kort gehuwd, woonachtig in de rue Saint-Nicolas no. 17 te Nancy, verliet Maandag den 13 dezer, 's morgens, zijne woning en keerde 's avonds niet terug. Den volgenden morgen werd zijn lijk verschrikkelijk verminkt en stuksgewijze uit de gracht gehaald. Men zag nl. een gedeelte van den romp des ligchaams boven water drijven; dientengevolge begon men op dezelfde plek te visschen en weldra haalde men eerst het bovendeel van het ligchaam met ongeschonden hoofd, later de twee armen en de twee beenen op. De schouwing der deelen leidde tot uitkomst dat het ligchaam na den dood met eene zaag of een zeer scherp mes moet zijn aan stukken gesneden, en men vermoedt, dat de ongelukkige *Husson* vergiftigd is, en dat de moordenaar of moordenaars op deze afschuwelijke wijze hunne misdaad hebben willen verbergen. Aan den hals was een zware steen gebonden. In de maag heeft men bij de ontleding azijn en een wit poeder gevonden, dat chemisch zal worden onderzocht.

— Naar men verneemt zal de Koningin van Spanje den 26 dezer maand aan den Keizer en de Keizerin der Franschen een bezoek brengen en zullen te Bayonne stieren gevechten worden gegeven, die de Keizer en de Keizerin zullen bijwonen.

— De stad Pertuis is in verslagenheid en rouw gedompeld door een vreeselijk ongeluk. Zaturdag ll. was een gezelschap jonge lieden, waarvan de oudsten 20 en de jongste kinderen van 9 tot 12 jaren oud waren, uit varen gegaan op de beek van de Bonde, slechts eenige kilometers van Pertuis. Eensklaps is de boot, die te zwaar geladen was, gezonken; men hoorde een langen en hartverscheurenden kreet, zes kinderen waren verdronken! .... Vier hadden zich gered met zwemmen.

Des avonds en den geheelen nacht zag men de ouders der slagtoffers op den oever ronddolen, zoekende bij fakkellicht naar de lijken hunner kinderen, die men des morgens vroeg terug vond.

De familie, die het wreedst werd getroffen, is die van den heer *Sarlin*, belast met het bouwen der hoofdkerk van Marseille. De heer *Sarlin* had vier kinderen. Sedert zondag heeft hij er nog slechts een. De drie anderen, oud 9 tot 15 jaren, waren in de noodlottige boot en konden niet gered worden.

Dingsdag vergezelde geheel de bevolking van Pertuis, met hare overheden aan het hoofd, de slagtoffers van die droevige ramp naar het kerkhof.

— Onder de huwelijksafkondigingen te Parijs merkte men op die van Z. Ex. *Aimable Jean Jacques Pelissier*, hertog van Malakoff, maarschalk van Frankrijk, lid van den geheimen raad, vice-president van den Senaat, gezant van den keizer der Franschen bij de koningin van Groot-Brittanië en Ierland, grootkruis van het legioen van eer, gedekoreerd met de militaire medaille, enz. enz., wonende te Parijs, zoon van *Pierre Pelissier* en *Catherina Charlier*, echtelieden; en Mlle *Maria Isabel Sofia Andrea Francisca de Paula Valera de la Paniega*, wonende te Parijs, dochter van don *Jose Valera y Viana*, markies *van Paniega*, grondeigenaar, en donna *Maria de los Dolores Alcala Gagliano y Perya*, makiezin *de la Paniega*, echtelieden, wonende te Madrid.

ENGELAND.

Met de *Canada* zijn tijdingen ontvangen uit New-York tot den 7den en uit Boston tot den 8sten dezer. Daaruit verneemt men, dat de vernieling van de quarantaine gebouwen te Staten Island en de mishandeling die men de zieken aldaar heeft doen ondergaan, den gouverneur van den staat New-York genoopt hebben, eene zeer scherpe proclamatie uit te vaardigen. — Overigens blijkt het, dat het gepeupel bij deze gelegenheid zich aan ergerlijke buitensporigheden heeft schuldig gemaakt, en zelfs bij het vertrek der mailboot nog eene zeer oproerige houding bleef aannemen. Het verklaarde niet te zullen dulden, dat iemand de plaats van de quarantaine gebouwen zou verlaten, om zich onder de bevolking van het eiland te mengen en alzoo de gele koorts en kinderziekte verder te verspreiden. Een der bladen, van de gruwelen van het gepeupel gewagende, zegt onder anderen: "wij hebben thans een beteren dunk van *Nena Sahib* dan vroeger. Zijne wandaden te Cawnpore waren wel is waar zeer barbaarsch, maar waren zij barbaarscher dan die door zekere lieden bij ons thans gepleegd zijn jegens de zieken van het hospitaal, toen zij het gebouw in brand gestoken hebben?" Volgens het getuigenis van een geneesheer werden die zieken door het vuur bijna geblakerd.

Een aantal ambtenaren zijn gearresteerd, als beschuldigd van niet hunnen pligt waargenomen te hebben in het tijdig tegengaan der rebellen. Het fregat *Sabine* ligt thans bij de quarantaine plaats ten anker, om alle bescherming te verleenen die gevorderd mogt worden, terwijl 500 man der nationale garde bevel hebben ontvangen zich naar het tooneel des oproers te begeven.

— Den 18 dezer werd de openbare verkooping gehouden van lord *Derby's* 22 renpaarden (de merriën der stoeterij, de hengst Langbow en de veulens van 1851 hondt graaf *Derby* aan). Lord *Glasgow* kocht het eenjarig veulen Tom Bowline voor 700 guinjes (f 8820); Toxopholite, tweejarig veulen, werd opgehouden voor 2500 pd. st. [f 30,000]. Dit is een bijzonder schoon paard, bedekt met spieren en een huid als satijn. De prijs waarvoor hij te koop was is 3000 pd. st. [f 36,000] voor den hengst Paletot werd 250 pd. st. (f 3,000) geboden; voor de Clare 800 pd. st. [f 9 600] en voor Fazalette, die zeer bewonderd werd om zijne spieren, ofschoon laag op de pooten, 1500 pd. st. [f 18 000], doch men vroeg 2000 pd. st. [f 24,000]. De schoonheid der paarden werd algemeen erkend. De koopers zijn gehouden aan de weddingschappen waarvoor de renners geboekt staan.

— De Amerikaansche stoombooten brengen ongeveer 200,000 dollars specie, en berigten van New-York tot 9 Sept. Te Newfoundland werd het staken der telegrammen toegeschreven aan eene verwisseling van het kabeleind te Valentia en aan het bezigen der werktuigen van den heer *Thompson*. Men verwachtte, dat den 20 of 21 dezer maand, het drukwerktuig van prof. *Hughes* zou gebruikt worden en de seinen op nieuw een geregelden gang nemen en wel in verhouding van 300 woorden per uur. Volgens het berigt van het station te Newfoundland naar New-York gezonden, was de electrische draad niet onder den invloed van beschadiging van den kabel; *volkomen* goed evenwel wist men geene oorzaak op te geven van het staken der telegrammen sedert 1 Sept.

DUITSCHLAND.

In Zara heeft de telegraafdraad als electrieke geleider dezer dagen tot een zeer treurig voorval aanleiding gegeven. Gedurende een zwaar onweder, vergezeld van hevige regenbuijen, had de storm twee telegraafpalen nabij den muur der citadel omvergeworpen, zonder echter den draad te breken of de isolering te doen ophouden. Een telegraafwachter en verscheidene artilleristen maakten zich, toen de onweêrsbui bijna geheel was overgetrokken, gereed om de omvergeworpen palen weder overeind te zetten. Toen zij den draad in de hand hielden, sprongen er vonken uit, en zij gevoelden ligte schokken, doch sloegen op de bekomen waarschuwing geen acht. Eensklaps lieten twee hunner, die den draad vasthielden, eenen doordringenden gil hooren; de een wankelde, viel, stond weder op en viel nogmaals neder, om niet weder op te staan: de tweede bleef bedwelmd en beweegloos staan. Een derde, die bij den val van den eersten aan het schouderblad geraakt was, begon ook luid te schreeuwen en viel toen neder. Op de getroffen plaats was hij als 't ware verbrand. Hij klaagde over hevige hoofdpijn, suizen in de ooren, blindheid en over ondragelijke pijnen door het geheele ligchaam. Van de beide personen, die den draad hadden vastgehouden, waren de handen verbrand. Op het telegraafkantoor had de bliksem den alleider in kleine stukken geslagen. De oorzaak der ramp word daaraan toegeschreven, dat de bliksem den telegraafdraad tusschen Gospiz en Zara getroffen, en de rigting naar Zara gevolgd heeft.

BELGIE.

Eenige dagen geleden meldde een der bladen, dat te Brussel onder de firma *Oppenheim en Co.* eene maatschappij was gevormd, met het doel de schulden der steden en gemeenten van Belgie, tegen zekere voorwaarden over te nemen. Dit berigt wordt thans in stellige bewoordingen door de *Beurzen-Courant* tegengesproken.

— Te Ostende zijn jl. Zaturdag gravin R. en majoor K., russische onderdanen, op vermoeden van smokkelarij, aangehouden, en bij onderzoek vond men bij hen voor eene waarde van 3000 fr. aan zijden stoffen, tulle, linten en andere mode-artikelen. De bijzonder groote omvang van de crinoline der gravin heeft aanleiding tot het vermoeden gegeven. Tegen de twee adellijke delinquenten is proces-verbaal opgemaakt.

— Te Vilvoorden had een man brand gesticht, in de hoop, dat zijne vrouw, met wie hij in onmin leefde, daarbij zou omkomen. De man is echter door het snel toenemen van de vlammen verbrand en de vrouw gered!

ITALIE.

Uit Venetie wordt aan de W. Z. gemeld: De pastoor der gemeente Warostica, in de nabijheid der Cette-Comani gelegen, werd in den nacht bij een zieke geroepen, wiens toestand hij echter niet zoo bedenkelijk vond, om hem het laatste oliesel toe te dienen, weshalve hij vergezeld van twee begeleiders weder naar huis terugkeerde. Langs een afgelegen huis voorbijgaande, bespeurde hij dat er licht binnen hetzelve brandde. Iets buitengewoons vermoedende trad hij binnen, en aanschouwde een verschrikkelijk tooneel: man, vrouw en de volwassen dochter waren opgehangen, alle kisten en kasten opengebroken en ledig geroofd. De pogingen om tot het leven terug te roepen gelukten bij de dochter, welke den dienaar van den geestelijke als den leidsman der misdadige bende opgaf. Na kort beraad, liet de geestelijke de twee menschen op de plaats der gruweldaad achter, en ging met twee boeren, die hij uit den slaap wekte, naar het pastoriehuis, waar hem op zijn schellen de dienaar zonder erg open maakte. Hij gaf voor, dat zijne begeleiders moede en afgemat waren, en verzocht hem wat wijn uit den kelder te halen, hetwelk de dienaar na eenige bezwaren ook deed. Naauwelijks was deze in den kelder, of de geestelijke grendelde de deur er van toe, posteerde de twee boeren als schildwacht, en riep door het luiden der noodklok de gemeente bijeen. Moedige mannen drongen in den kelder, vonden daar de bende bijeen en leverden ze aan het geregt over.

A S S E N, 25 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage. 25 Sept. Het ontwerp-adres, in antwoord op de troonrede, invoegen aan de Eerste Kamer aangeboden, is door dezelve onveranderd aangenomen; de Eerste Kamer is daarna uiteengegaan.

Amsterdam. Vrijdag, 24 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64 15/16 percent. Dito 4 Ct. 98 7/8 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 106½ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 87.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, op October f 450. — Raapolie williger, op zes weken f 43. — Graanmarkt onveranderd.

Leeuwarden, 24 Sept.

Op de markt van heden waren de prijzen als volgt:

Tarwe.	***Boekweit.***
Per mud.	Per mud.
58 ponds puike witte f 8-50	52 ponds Zand f 5-50
56 „ roode 8·00	Veen 0·00
Rogge.	***Haver.***
Per mud.	Per mud.
52 ponds Inlandsche f 5·70	35½ ponds fijne f 3 75
52 „ 5-70	31 „ blanke voer 3·50
Garst.	31 „ zwarte 3·45
Per mud.	***Boonen.***
46 pds. nieuwe winter f 4-60	Per mud.
44½ „ zomer 0 00	Paardeboonen f 7-75.
Koolzaad.	***Boter***
f 00-00 tot f 00-00	Per ¼ ton f 48·50
Kanariezaad.	***N Kaas.***
f 14-00 tot f 00-00	f 31 00
Lijnzaad f 00-00 a f 00 00	Oude dito f 00-00

Het gewigt der Granen is naar ¾ mud berekend.
De markt was over 't geheel slap.

Zwolle, 24 Sept.

De prijzen der onderstaande artikelen waren heden aan onze markt als volgt:

Tarwe.	
Nieuwe	***Haver*** . f 0·00 a - 0 00
Jarige f 10 00 à f 9 75	***Erwten*** groene . f 0-00
N. Ruwarige f 00 00 a f 0 00	***Paardeboonen*** à f 6·75
I. id. f 00 00 á f 0 00	***Duiveb.*** f 0 00 a f 0-00
Rogge . f 00.00 a f 00.00	***Aardappelen.***
Rogge n. . f 6 75 à f 6-40	f 2·05 à f 1-30
Boekweit n. f 6 00 a 5·00	***Boter*** per pd. f 1 25 à f 1-10
id. j. f 0 00 a f 0 00	„ per ⅛ vat f 23 00
Garst n. f 5 60 a - 5 25	à f 00-00

Bij Zijner Majesteits besluit van den 22sten September 1858 no. 78, is aan mr. *J. Pan* op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 15den October aanstaande, een eervol ontslag verleend als raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Drenthe.

— De turfverkooper *J. Smit* alhier heeft ons een aardappel vertoond, door hem op de Duivenkamp aan den Rolderweg gerooid, die eene zwaarte had van 4½ onc.

— Op de jl. donderdag te Meppel gehoudene weekmarkt was de prijs der schors per mud f 3„, van de koehuiden per ned. pd. f „36, van de pinkenhuiden per ned. pd. f „40, van het was per 50 ned. f 102„, en van den honig per 50 ned. pd. f 18„.

— In de zitting van de Tweede Kamer van 23 dezer zijn o. a. ingekomen vijf wetsontwerpen tot wijziging van het belastingstelsel en van eenige bepalingen der gemeentewet, rakende gemeentebelastingen, te weten:

tot wijziging der wet op het regt van successie en overgang bij overlijden;

tot evenredig-making van de grondbelasting;

tot afschaffing van den accijns op den turf en de steenkolen;

tot wijziging der wet op den accijns van het geslagt; en

tot wijziging van de artikelen 241, 242 en 246 der gemeentewet.

— Gisteren avond omstreeks 9 uur is alhier eene fraaije maanboog waargenomen, gaande van het Zuidoosten naar het Noordwesten.

— Met 1o October e.k. zijn verplaatst: de commies der 3e klasse bij 's Rijks belastingen *J. Hollander* van Weerdinge naar Weijerswold; de commies der 4e klasse *J. Moolhuijzen* van Weijerswold naar Erm, en de commies der 3e klasse *F. F. Frerichs* van Erm naar Weerdinge. Wijders zijn op verzoek verplaatst de commies der 4e klasse *S. R. Zijlstra* van Roswinkel naar Ter Apel (Groningen) en de commies der 4e klasse *J. Wever* van Ter Apel naar Roswinkel.

• **Gorredijk,** 19 Sept. Heden morgen vond men in de vaart alhier het lijk van eene burgervrouw, alhier woonachtig. Naar men veronderstelt, heeft zij zich met voorbedachten rade verdronken, om redenen, die in betrekking moeten staan tot haren man. Den vorigen dag was zij nog naar Heerenveen geweest, om haren broeder, aldaar wonende, te bezoeken.

• **Zuidbarge,** 23 Sept. Gepasseerde week hebben de Directeuren van de Drentsche Veen- en Midden-Kanaal maatschappij alhier en te Nieuw-Dordrecht de werkzaamheden nagegaan, zijn vervolgens het kanaal langs in de veenen te Odoorn geweest en waren zeer voldaan over een en ander, vooral over de nieuwe wijk in dit veen, zoodat, zijn eenige kleinigheden door de aannemers in orde gebragt, de geheele vaart van af Smilde tot hier zal worden opengesteld; de turf hier is weinig minder dan te Odoorn, waar men met den afvoer, tegen redelijken prijs, reeds is begonnen, en welke wij hier dagelijks te gemoet zien.

De waterstand op het kanaal boven sluis I is 0.60, boven sluis II 0.14, boven sluis III 0.12 en boven sluis IV 1.12 beneden peil, zoodat van sluis I tot sluis IV er een bekwame waterstand gevonden wordt en die stand boven sluis IV dagelijks verbetert.

Het ontwerp van den voor de provincie verdienstelijken *Jasper Klijn* zal dus spoedig als geheel afgewerkt kunnen worden beschouwd, want, zoo wij wel geïnformeerd zijn is de Maatschappij voornemens, om het hier aan de snede gebragte veen te verkoopen.

• **Veendam,** 22 Sept. De prijs der aardappelen is dalende; in de vorige week hebben de moutwijn-fabrijkanten te Sappemeer en Hoogezand 75 cent per mud besteed, waarvoor zij dan ook eenige duizenden mudden hebben verkregen; thans echter willen zij niet meer dan 60 cts. per mud geven; waartoe men echter nog niet gezind is ze af te staan, en met reden: de moutwijn kost nog f 17, doch door den lagen waterstand is het koopen van aardappelen in deze omstreken voor den Hollandschen koopman zeer bemoeijelijkt, zoodat de fabrijkanten alhier de prijs als het ware in de magt hebben; het is te hopen voor den bloei dezer provincie, dat de prijs van de aardappelen eenigzins stijgen moge, daar de geringe burger en groote koopman er het eerst bij moeten lijden — te meer daar ook de zeevaart zoo slecht was, waardoor ook de scheepstimmerbouw bijna geheel gestaakt is.

• **Meppel,** 24 Sept. Door de Maatschappij van Nijverheid is aan den heer *J. Theunissen* alhier uitgereikt de gouden medaille, aan hem toegewezen voor de door hem ingezonden beddetijk, in zijne fabriek op meer dan gewone breedte vervaardigd. De medaille prijkt met het beeld der nijverheid, heeft de grootte van een rijksdaalder en is vrij zwaar.

• **Ruinerwold**, 24 Sept. Gister nacht is hier een brutale diefstal gepleegd. Men heeft zich aan kerkroof schuldig gemaakt. Vele kerkboekjes in de kerk zijn van het daaraan gehechte zilver ontdaan; dit laatste is medegenomen, doch de bijbels heeft men laten liggen. Door de vele gevallen van kerkroof in den laatsten tijd gepleegd, hadden wij gedacht dat de ingezetenen van Ruinerwold ook hadden geleerd, om geen zilver in de kerk te laten en zoodoende aanleiding tot diefstal te geven; wij hopen echter, dat het der justitie zal gelukken de daders of den dader op te sporen, opdat hij naar verdienste worde gestraft.

VERSLAG *van het achtste boekjaar der*
Drentsche Kanaal-Maatschappij.
1857—1858.

Het onderhoud van de werken der Maatschappij van Meppel tot Nieuweroord, bepaalde zich gedurende het achtste Boekjaar voornamelijk tot de opruiming van ondiepten, die zich nog voortdurend, hoewel dan ook minder belangrijk, blijven vormen, zoowel in het kanaal als in de waterleiding naar de Reest. Voor een gering gedeelte geschiedde die opruiming door uitbaggering, speciaal in de waterleiding en beneden enkele sluizen; de buitengewoon lage waterstand veroorloofde die elders met minder kosten in het drooge te doen plaats hebben. Aldus werden de kanaalpanden beneden de sluis no. 3 nabij de boorden verdiept en werden de Zuider-opgaande en Hollandsche-Veldsche hoofddiepen, te zamen ruim 9500 ellen lang, weder tot eene bodemsdiepte van 1,80 el onder peil gebragt, voor zooverre het laatste betreft onder medewerking der belanghebbende veeneigenaren.

De verdieping en verbreeding der met het kanaal in verbinding staande turfwijken geschiedde door de eigenaren op ruime en uitgebreide schaal, waardoor de vaart met grootere schepen in het vervolg zeer zal worden bevorderd.

De kanaalboorden hebben bij den aanhoudend lagen waterstand veel geleden; in het gebrekkige is of wordt voorzien.

De kunstwerken hebben geene bijzondere onderhoudskosten gevorderd, met uitzondering van die tot de vernieuwing der bovendekken van de bruggen en tot voorziening van de vloer en de waterkeering der stuw in het Oude Diep, nabij de sluis no. 4

Aan brug-, sluis- en afvaartsgelden werd ontvangen f 13293 68.

Het aantal vaartuigen, gedurende dit boekjaar afgevaren, bedroeg 8420 vaartuigen, metende 204904 tonnen, behalve 1580 kleine of ongemeten vaartuigen.

Eene vergelijking van bovenstaande cijfers met die in het vorige verslag medegedeeld, levert hoogst ongunstige uitkomsten op, zoowel wat betreft het bedrag der (boven sluis no. 6) ontvangene afvaartsgelden, als het aantal en de scheepsruimte der vaartuigen.

De oorzaak daarvan ligt in de buitengewone droogte van twee achtereenvolgende saizoenen, welke eenen bijzonder lagen waterstand, voornamelijk op het Hoogeveensche kanaalpand, heeft te weeg gebragt.

Deze daalde toch van 1 Augustus tot medio November 96 duim, en was toen 1.54 el onder peil, waardoor de scheepvaart boven sluis no. 4 slechts zeer gebrekkig en bij tusschenpoozen konde plaats hebben. In de laatste dagen der maand November werd de laagste waterstand waargenomen, namelijk van 1 66 el onder peil. Sedert rees het water langzaam (bij geheele stremming der scheepvaart van 27 Januarij tot 22 Maart door vorst) tot 80 duim onder peil, om bij de heropening der vaart wederom te dalen tot 1 50 el onder peil, bij welken stand op 13 Junij de vaart boven sluis no. 4 voor opvarende schepen wederom werd gesloten. Die sluiting wordt bij het einde van dit boekjaar nog gecontinueerd. De waterstand op ultimo Julij boven sluis no. 6 was 1 20 el onder peil, en alzoo sedert de sluiting 30 duim gerezen. Deze rijzing is een gevolg van het bij voortduring aflaten van het water boven de Noordsche sluis, alwaar bij de ontgravingen tot verlenging der Hoogeveensche Vaart, zonder die aftapping, het welwater hinderlijk ware geweest of eene kostbare opmaling noodzakelijk zou hebben gemaakt.

Deze werken worden in beheer en voor rekening der Maatschappij (gelijk in het verslag over het 7de boekjaar aan Deelhebbers is medegedeeld) uitgevoerd, en dat wel voorloopig met gunstigen uitslag.

Overeenkomstig bestek B no. 1 moest het kanaal tot het gehucht Zwinderen voor 1e December 1858 gereed zijn.

Binnen weinige dagen na het einde van dit boekjaar zal aan de voorwaarden, in dat bestek omschreven, zijn voldaan. *Vervolg hierna.*

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

De heer *F. Haaijer*, proponent bij de theologische school te Kampen, wonende te Assen, heeft van de vijf op hem uitgebragte beroepen, dat naar de Christ. Afg. gemeente te Genderen aangenomen.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

Veroordeeld: E K. te Roden, wegens het als bestuurder eener bewaarplaats voor krankzinnigen, verplegen van krankzinnigen in hetzelfde gebouw, tegelijk met eene andere niet krankzinnige persoon, tot eene geldboete van f 7„; — M S, arbeider te Roden, wegens het laten loo-

DE VERTELLER ENZ.

De wraeck van een man.

—

In het begin van den zomer, kocht M. R...., koophandeer te Parys, een eigendom, op eenen kleinen stand der ad gelegen, en die, op het oogenblik dat de revolutie tbrak, tot eene edele en thans uitgestorvene familie, wier iem in de fransche geschiedenis beroemd is, toebehoorde. Eenige veranderingen willende doen in de kamers van rscheidene verdiepen, stelde dezer laatste dagen M. R... metselaers aen 't werk. Deze, een muer afbrekende bben eene soort van lange kast ontdekt, van ongeveer ee meters lengte op 1 meter hoog. Daerin hebben zy en als in een graf, twee geraemten vinden liggen, welke dekt waren met tamelyk wel bewaerde kleederen.

M R..., onderrigt van het feit, gaf kennis van deze ontdekking aen den policie-kommissaris van het kanton, en deze magistraet, met de hulp eens geneesheers, kwam ter plaets, en ging over tot de in dit geval voorgeschrevene formaliteiten. Het onderzoek der twee geraemten heeft doen kennen dat het eene dat eener vrouw, en het andere dat van een man waren, en dat op het tydstip hunner dood, dat nu reeds 70 jaer vervlogen zyn moest, de vrouw 20 a 25 en de man 30 a 35 jaer moesten oud zyn. De oudste inwoners van de streek werden geraedpleegd, maar geene hadden geheugenis van een voorval, door hetwelk de tegenwoordigheid dier menschelyke overblyfsels kon uitgelegd worden.

De kommissaris van policie, hopende in de kast die hun tot graf gediend had, eenig voorwerp te vinden, dat hem kon geleiden in zyne opzoekingen, deed naaukeurig in het klein vertrek zoeken. Zyne verwachting werd niet te leur gesteld; hy vond een kistje van ebbenhout dat men moest breken om het te kunnen openen, een handschrift van 12 bladzyden, dat door den tyd niet aengerand was, werd er uitgehaeld: het schrift alleen, eertyds waerschynlyk zwart, was door den langen loop van jaren roest geworden.

Dit handschrift heeft, behalve eenige biographische bijzonderheden van de leden der familie, die eertyds het kasteel bezat, aen den magistraet het volgende verhael verschaft over de geraemten welke in den muer gevonden zijn.

„Twee jaren is geleden, toen ik Mej Antoinette de L.... huwde; zy was een volmaekt persoon, werd aen het Hof ontvangen, en op hare deugd werden nooit kwade vermoedens geworpen. Men zegde nogtans, dat de markgraef de M.. haar vuriglyk bemind had, dat zy zich aen zyne liefde niet gevoelloos getoond had, maer dat hy steeds zeer eerbiedig geweest was en dat eindelyk Antoinette, aen wie hare ouders hadden doen begrypen, dat de markgraef, die meer schulden dan goed had en wiens blasoen door menigvuldige schandelyke avonturen bevlekt was, nooit voor haer een goed echtgenoot zyn kon, hem weggezonden had op eene manier die hem geene hoop meer mogt laten. Ik moest dus, wanneer ik Antoinette huwde

pen van vee op eens anders in den oogst staanden grond, tot eene geldboete van f 3.

Vrijgesproken: A. J. K. en R. F. V., arbeiders op de Odoornerkiel, gedagvaard geweest wegens drie overtredingen der verordening op het branden van Veen en andere gronden in de gemeente Odoorn, als niet wettig en overtuigend bewezen.

Advertentien.

Bevallen van een' Zoon M. P. CARSTEN—SLOT.
Meppel den 22 September 1858.
Eenige kennisgeving.

Marksoproeping.

De EIGENAREN van de zoogenaamde ***BOERGRONDEN*** te de Wijk worden ***opgeroepen*** tot het houden eener VERGADERING te de Wijk, ten huize van G. LUBBERINK, op Vrijdag, 1 Oct. 1858, des avonds ten 7 uur.

Namens Markgenooten,
A. R. WEVER.

Uittreksel.

Bij beschikking van de ARRONDISSEMENTS REGTBANK te Assen van den zeven en twintigsten Julij 1800 acht en vijftig, gratis op de afgegevene grosse geregistreerd, is het huwelijk tusschen AALTIEN DRENTHEN, zonder beroep, en JAN KRAMER, vroeger Grutter, thans zonder bepaald beroep, wonende beiden te Smilde, doch de laatste gedetineerd in het huis van tuchtiging te Leeuwarden, ten verzoeke van eerstgenoemde, ***ONTBONDEN*** verklaard, — zijnde verder de verzoekster, bij beschikking van gemelde Regtbank van den zeventienden September 1800 acht en vijftig, gratis op de grosse geregistreerd, toegelaten, om eerstgenoemde beschikking vrij van zegel en registratieregten en vrij van alle andere kosten, ten uitvoer te leggen.

Assen den 23 September 1858.

Voor extract conform,
De Procureur van de verzoekster,
A. VOS.

Bijën en Koeijen.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal op Vrijdag den 1sten October 1858, des voormidd. te elf uur, ten huize van JOCHEM J. KLOOSTER te Donkerbroek, in het openbaar presenteren te verkoopen:

Ongeveer 100 korven ***Bijen***, 2 a 300 ledige ***Bijenkorven***, 2 a 300 ***opzetters*** en ongeveer 1000 ***Bijen krammen;*** alles van beste kwaliteit. Voorts 10 ***Hoornbeesten***, meerendeels jong en met kalf, 4 ***Varkens***, 4 ***Schapen*** en 1 beste ***Mostardmolen***.

Het SCHEI- en GENEESKUNDIG PRÆPARAAT is een nieuw en uitmuntend middel ter versterking van het Haar.

Hetzelve bevat in eene juiste verhouding alle bestanddeelen, welke het Haar tot voedsel dienen en de Huid versterken. Het reinigt het Hoofd van de schilvers, belet het uitvallen en bevordert den groei der Haren, is uitermate verfrisschend en van het fijnste parfum. — Prijs per Flacon f 1,20.

Het eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels met veel zekerder en aangenamer werking, in alle voorkomende gevallen.

Bij ieder Fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik afgegeven. Het halve fleschje 50 cts., het heele f 1.

De Oostersche Anti-Rheumatische Kruiden-Olie is uit vlugtige Planten-Oliën, vereenigd met de Cajapoet-Olie, te zamen gesteld en geneest alle rheumatische ziekten en verlammingen, pijn in de gewrichten, verstijvingen in de pezen en andere aandoeningen.

De inwrijving geschiedt tweemaal daags met de vlakke hand; het lijdende deel wordt daarna met flanel of baai gedekt, dat voor het vuur warm gemaakt is.

Brabander's Chocolade-koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 cents het doosje.

De echte Tandzeep

van Dr. SUIN DE BOUTEMARD maakt de Tanden zuiver wit zonder het email aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch.

Het stuk kost 40 cts. en is toereikende voor een half jaar.

De echte Dr. Borchardt's Zeep

is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en de huid behoudt door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een- of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 ct.

Family Tooth Powder

is eene zuivere compositie uit het Plantenrijk, frisch en aangenaam van smaak. Zij sterkt het Tandvleesch, maakt dat de tanden stevig vastzitten, hergeeft hun de paarlwitte kleur der jeugd, bewaart het verglaassel, zuivert den adem en verhindert, dat aangestoken Tanden tot verder bederf overgaan. De prijs is 40 ct. per Doos

Violet-Powder is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewrevene huid ongemeen verfrischt, blank maakt en de liefelijkste geuren om zich heen werpt. Het is ook voor de luijermand zeer aan te prijzen. Het pakje kost 40 ct.

ENGELSCHE POEDERDOOZEN met Donzen Kwasten.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 19—25 Sept. Ondert. en Geh. geene. — Bev. M. C. Jansen geb. Gustavus, van d.; E. Drenth geb. Pieters, 2 z.; A. T. Schipper geb. Hekema, van z.; K. Bremer geb. Slagter, van z; J. F. Schoemaker geb. Tillema, van z.; T. Henschen geb. Jansen, van d.; H. W. Tijs geb. Boer, van z. — Aangegeven een levenloos kind van 't ml. gesl. van S. M. de Vries en A. Poelman.

WOLVEGA, 16—22 Sept. Geb. Jantien, d. van A. Toepoel en A. R. van der Veen te Noordwolde; Sijmen, z. van A. S. Kok en I. Brandsma van Munnekeburen; Pierkje, d. van A. K. Oosterdijk en G. D. van der Meulen te Oldeholtwolde; Louisa, d. van N. A. Pape en G. M. Eits van Noordwolde. Vroukje, d. van G. A Oord en J. W. Buis van Munnekeburen; Hendrik, z. van T. S. van den Burg en S. H. de Jong van Noordwolde; Pietje, d. van H. Raterman en J. Hassing van Munnekeburen; Thijs, z. van H. N. Bijker en G. T. Menger van Steggerda; Trijntje, d. van A. J. de Groot en R. G Riesenbrij van Steggerda; Geesje, d. van H. J. Jongedijk en J. H. Vrind van Noordwolde; Hielkje, d. van M. S. Postma en D. J. Wapstra van Noordwolde. — Ondertr. Geene. — Geh. W. van der Sluis van Noordwolde en J. E. Koenrades van Frederiksoord. — Overl. G. J. Damstra, ml. 4 j. van Idzard; G. L. Boltjes, vl. 8 j. van Nijlamer; E. E. ten Berge, ml. 87 j., geh. van Steggerda; A. J. Kuperns, ml. 56 j., geh. van Noordwolde.

MAKKINGA, 16—23 Sept. Geb. Lammertje, d. van L I. Koopmans en F. H. Klanke van Oosterwolde; Hendrik, z. van J. R. Bosma en I. K. van der Velde van Haulerwijk; Jitse, z. van B. P. Herder en A. S. Dijkstra van Appelscha, Jeen, z. van L. J. Dijkstra en A. M. Nieman van Haulerwijk. — — Overl. Abeltje Willems van Vondel, 5 j. en 6 maanden van Appelscha.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 24 Sept.

Tarwe, 1858,	70 ℔	f 6-70		Garst, N.Winter	54 ℔	f 4-25
—— Oml,	72	- 7-10		—— dito	56	- 4-55
—— dito	74	- 7-50		—— „ Zomer	56	- 4-35
—— Old.	70	- 6-50		—— „ Knobbe	60	- 4-90
—— dito	72	- 6-90		Boekweit, Zand	62	- 4-75
				—— dito	64	- 5-15
Rogge, N. Inl.	68	- 5-90		—— n. Zwarte	64	- 4-95
—— dito	70	- 6-20		—— Veen	64	- 4-85
Oude dito	70	- 6-20		Paardeboonen n.	f 7-00	a 7-65
				Groene Erwt.	- 0-00	a 00.00
Haver, dikke	40	- 3-70		Graauwe dito.	- 0-00	a 00-00
—— dito	42	- 3-90		Koolzaad 1858	- 11-00	a 13 25
—— Voer	33	- 3-10		Gort, grove	- 7-75	a 8-25
—— dito	40	- 3-80		—— parel	- 10-50	a 11-75
—— Zwarte	36	- 3-00		Olie, raap p. v.	- 41-00	a 00-—
—— dito	38	- 3-30		Boter, 1e soort	- 00-00	a 00-00
				—— 2e »	- 00-00	a 00-00

Tarwe en Rogge slap en 10 cent lager. — Boekweit in een doen. — Garst tot genoteerde prijzen gedaan. Dikke Haver tot eene verlaging van 5 cent met weinig kooplust, Voerhaver 10 cents lager; Zwarte Haver 10 cents hooger. — Boonen slap. — Koolzaad prijshoudend.

ASSEN, 23 Sept. Rogge f 5.25 tot f 6.30. — Veenboekweit f 4.00 tot f 4.50. — Zandboekweit f 0,00 tot f 0.00 - Ruigwitte Aardappelen f 0.95 tot f 1 20; — vroege dito van f 0.80 tot f 0.95. — Roode Venlosche f 1.10 tot f 1.30 - - Roode Kool van f 9.00 tot f 12,00 de 100 stuks. — Witte dito f 7.50 tot f 8.00 en Savootje Kool van f 0,00 tot f 0,00. Hooi t 00. — Stroo van f 13.00 tot f 14,00. — Varkens, mageren van f 00.00 tot f 00.00; Biggen van f .00 tot f 00. Eijeren de 100 stuks f 2.00 a f 0.00. — Boter per Ned. ℔ f 0,92 a f 0.95. — Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0,45.

MEPPEL, 23 Sept. Tarwe f 0,00 a 0,00. — Rogge f 6.00 a f 6.50. — Boekweit f 5,00 a f 5.75. - Boter het $1\frac{1}{2}$ Ned. pond f 1,65 a f 1.85; per $\frac{1}{8}$ vat: 1e soort f 21.00 a f 24.00, 2e soort f 00,00 a 00,00.

De aanvoer der Boter was op verre niet zoo aanzienlijk als ten vorigen jare op den gelijken marktdag. Hierdoor waren de prijzen dan ook hoog.

WOLVEGA, 22 Sept. Rogge f 6.30 tot f 0.00; aangevoerd 3 mud. — Boekweit van f 5.50, aanvoer 2 mud. — Aardappelen f 2.00, aanvoer 25 mud. — Boter f 47.50, aanvoer 114 $\frac{1}{4}$, 79 $\frac{1}{8}$ en oo $\frac{1}{16}$ tonnen.

AMSTERDAM, 22 Sept. TARWE bij gerijven onveranderd; 135 ℔ Zweedsche f 320; 129 ℔ oude witbonte Poolsche f 335; 132 ℔ nieuwe dito f 330; 132 ℔ oude Geldersche f 275 aan de Zaan. — ROGGE 126 ℔ Pruissische f 187, f 188; 127 ℔ dito f 189. — BOEKWEIT in een doen; 119 ℔ Amersf. f 180; 124 ℔ Holstein f 195; 128 ℔ dito f 210. — KOOLZAAD willig met ongenegen verkoopers: Rübs op 9 vaten Olie £ 72. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering merkelijk hooger betaald; op 6 weken f $42\frac{1}{2}$; Vliegend f $41\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; 1o. Oct. f $40\frac{3}{4}$, f $41\frac{3}{4}$; Nov. f $41\frac{1}{2}$, $42\frac{1}{2}$; Dec. f $42\frac{1}{4}$, 43; Mei f $42\frac{3}{4}$, 43. — LIJNOLIE dadelijk en op levering willig; op 6 weken f $32\frac{1}{2}$; Vliegend f $31\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; 1o. Oct. f $30\frac{3}{4}$, $31\frac{1}{4}$; Nov. f $31\frac{1}{2}$, 32; Dec. f $31\frac{3}{4}$, $32\frac{1}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f $39\frac{1}{4}$; Vliegend f 38. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 82 a f 87. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f 14.

SCHIEDAM, 21 Sept. MOUTWIJN f $16\frac{3}{4}$ met weinig order — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $20\frac{1}{4}$ a $20\frac{3}{4}$ per vat contant bij partij.

236e STAATS-LOTERIJ.

5e Klasse. *Prijzen van f 100 en daarboven.*

10e Lijst Nos. 933, 18922 en 19933 ieder f 1000. - No. 41, 195, 324, 814, 6640 en 13746 ieder f 400. - Nos. 6597, 12779, 12817, 13616 en 17822 ieder f 200. — Nos. 959, 3561, 3691, 3706, 7047, 8847, 9300, 9444, 11455, 11711, 12409, 14775, 15764, 17269 en 17327 ieder f 100.

11e Lijst. Nos. 7331, 14172 en 18150 ieder f 1000. — Nos. 303, 11545 en 16126 ieder f 400. — No. 9766 f 200. — Nos. 2088, 5363, 11948, 13766, 13971, 14639, 15417, 15639 en 17347 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	22 Sept.	23 Sept.		pCt.	22 Sept.	23 Sept.
Nederl W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{13}{16}$	*Polen,*			
——	3	$77\frac{7}{8}$	$76\frac{7}{8}$	Aand. fl 500	f	157	157
——	4	99	$98\frac{7}{8}$	Obl.	4	$82\frac{1}{4}$	$82\frac{1}{8}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{1}{2}$	*Spanje,* Obl.	$1\frac{1}{2}$	$29\frac{5}{16}$	$29\frac{9}{16}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$142\frac{1}{4}$	$142\frac{1}{2}$	Obligatien	3	$45\frac{5}{8}$	$45\frac{5}{8}$
O. I. Leening	4			Binnenl.	3	$40\frac{3}{16}$	$40\frac{3}{8}$
Aand.H. Spw.				Amortisable		$11\frac{13}{16}$	$11\frac{1}{8}$
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{4}$	Bewijz. Coup.		$6\frac{1}{8}$	
Ned. B.				*Oostenrijk,*			
Maats. Wold.			63	Oblig. Goll	5		
Rusland,				—— ——	4		$62\frac{1}{2}$
Obl Hope	5	$106\frac{3}{8}$	$106\frac{5}{8}$	—— Metal.	5	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{3}{8}$
Dito 1831/33	5		$92\frac{5}{8}$	— Rente A.	5	$87\frac{1}{8}$	87
Cert. 1840	4	87		— Nation.	5	$78\frac{5}{16}$	78
—— Stieglits	4	87	87	—— ——	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{7}{8}$	$39\frac{3}{4}$
—— Nieuwe	4			*Belgie,* Cert.	$2\frac{1}{2}$		
—— 5e Serie	5	$98\frac{1}{4}$	$98\frac{1}{4}$	Rothschild	$2\frac{1}{2}$		$35\frac{5}{8}$
—— 1855 6eS.	5	$102\frac{1}{2}$	$102\frac{13}{16}$	*Portug.,* Obl.	3	47	47
—— van Ass.	6			Brazilien	5	100	100
				Weener aandeelen	4		

22 Sept. De Nationale fondsen waren weder nagenoeg onveranderd.

Aandeelen Handel-Maatschappij hebben hunne rijzende beweging hervat.

Spaansche fondsen waren merkelijk williger; Oostenrijksche daarentegen iets flaauwer.

Mexikaansche en Zuid-Amerikaansche waren minder gezocht.

23 Sept. De Nationale fondsen waren iets vaster.

Aand. Handel-Maatschappij vervolgen hunne vooruitgaande beweging.

Voor Spaansche fondsen werden op nieuw hooger prijzen bedongen; Oostenrijksche daarentegen tot lager koersen afgegeven.

overtuigd zyn van eene teedere en getrouwe gemalin, te vinden. Zoo is het ongelukkiglyk niet geweest.

Door den koning met eene zending in Vlaenderen gelast, was ik sinds veertien dagen te Ryssel, wanneer ik van eenen geloofwaerdigen persoon berigt ontving, dat myne vrouw my bedroog en dat ik haer in myn kasteel kon op heeter daed betrappen met haren minnaer, de markgraef de M... Vurig begeerende myne eer te wreken, keerde ik terug, vergezeld door eenen trouwen dienstbode en in den nacht van 1 tot 2 february 1788, slopen wy in myn kasteel. Verschrikkelyke nacht, die myne wraek gezien heeft. Maar ik verkort de byzonderheden van het afgryselyk tooneel dat in de slaepkamer, waer ik de misdadigen betrapte, plaets greep: ik doodde ze beiden met mynen degen. Wanneer myne woede een weinig verdwenen was en dat ik my in tegenwoordigheid bevond van twee lijken, verschrikte ik zelve over myne misdaed en ik dacht slechts aan de middelen die ik diende te nemen om ze voor vreemde oogen te dekken. Het kasteel dat wy slechts gedurende den winter bewoonden, werd bewaert door eenen ouden dienstbode, die met myn knecht, die my vergezelde, myne twee eenigste medepligtigen waren. Sinds lang aen myne familie verkleefd, hebben zy my gezworen, zoolang ik leefde dit geheim verborgen te houden. Met hunne hulp heb ik het overtrek van eenen dikken muer verplaetst, een graf gedolven en de lyken van degenen, die ik op zulk eene wreede wyze gestraft had, er in gesloten.

In het kistje van ebbenhout heb ik dit verhael gelegd, met den wil dat, op den dag wanneer men dit graf zal ontdekken, men verneme waerom en hoe een de X.... misdadiger werd. Mogte ik dien dag niet beleven, misschien zullen vele jaren verloopen vooraleer dit graf ontdekt worde, dan zal er van myne uitgestorvene familie slechts een naem in de geschiedenis blyven: ik wil niet dat by geschandvlekt worde door de vermoedens eener misdaed; ik wil dat de nakomelingschap wete hoe de laetste de X... zyne eer gewroken heeft.

Kasteel van... 10 February 1788.

Graef DE X...

Uit het onderzoek tot hetwelke men overgegaen is, bleek dat de twee dienstboden gedurende langen tyd het land bewoond hebben zonder het geheim huns meesters te verraden. Wat de graef de X. aengaet, in de keizerlyke legers dienst genomen hebbende, heeft hy eene belangryke graed bekomen en is op het slagveld gesneuveld.

Zyn naem behoort de geschiedenis toe; wy meenen nogtans, door beweegredenen, die ligt begrepen zullen worden, den naam te moeten zwygen.

De geraemten der gravin de X.. en van den markgraef de M.. zyn op het kerkhof der gemeente waar het kasteel gelegen is, begraven.

GEDRUKT BIJ GRATAMA te ASSEN.